

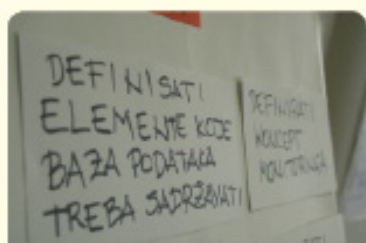
Priprema TOR-a za projekat IPA 2008:

“Podrška koordinaciji i implementaciji BiH omladinskih politika”

PRIPREMILA FACILITATORICA
ELMIDA SARIĆ

IZVJEŠTAJ SA PRVE RADIONICE

15-16. april, 2010
Zgrada zajedničkih Institucija, Sarajevo

UVOD	3
Priprema radionice	3
Metodologija rada:	3
Ciljevi radionice:	4
Plan rada:	5
1. DAN • četvrtak , 14. april, 2010.	5
2. DAN • petak 15. april , 2010.	5
DAN 1.	6
Radionica 1. – Analiza trenutnog stanja u omladinskom sektoru	6
DAN 1.	9
Radionica 2. – Definisanje ciljeva, rezultata i aktivnosti	9
DAN 2	11
Radionica 3. - Određivanje profila Konsultanata	11
PRILOG 1:	13
LISTA UČESNIKA :	13

UVOD

U okviru projekta IPA 2008-Podrška civilnom društvu, kao aktivnost 3 predviđena je tehnička asistencija za Komisiju za koordinaciju pitanja za mlade (KKPM) i organizacije civilnog društva (OCD) koje se bave pitanjima mladih. S toga je na inicijativu Komisije i Task Managera Delegacije EU (TM Del), 14-15 aprila 2010. godine održana radionica sa Komisijom za mlade u cilju definisanja osnovnih inputa za prvi nacrt Projektnog zadatka (ToR) koji će biti sastavni dio tenderske dokumentacije EK.

Facilitator: Elmida Sarić – angažirana od EU Delegacije

Priprema radionice

Priprema cjelokupne radionice urađena je u dogovoru sa TM EUDel Vladimirom Pandurevićem i predsjednicom Komisije Mirjanom Nikolić, Ministarstvo Civilnih poslova. Facilitatorica je pripremila plan rada radionice kao i dizajn samog procesa planiranja dok je gdja Nikolić preuzela ulogu koordinacije sa ostalim članovima Komisije te dio koji je vezan za obezbjeđenje sale za dvodnevni rad.

Facilitatorica je nakon dogovorenog dnevnog reda pripremila materijale za učesnike-dijelove iz projektnog fiche-a koji se odnose na dio komponente 3 - TA za Komisiju za koordinaciju pitanja za mlade u vrijednosti **od 504 783** Eura.

Na radionicu su prisustvovali članovi KKPM (lista učesnika nalazi se u prilogu kao aneks 1).

Dva člana Komisije iz Banja Luke iz objektivnih razloga nisu mogli prisustvovati radionici.

Metodologija rada:

Rad na radionici se odvijao kombinacijom više tehnika:

- rad u malim grupama,
- individualni rad,
- tehnika „bujica ideja“
- „karosel“ tehnika
- strukturirana diskusija

Ciljevi radionice:

- Definirati sve neophodne inpute za TOR u okviru projekta → IPA 2008
- Postići konsenzus (verifikaciju Komisije za mlade) vezano za sve definirane inpute
- Dogovoriti zajedničke dalje korake u cilju finaliziranja TORa

Naslovi obavezne forme za Projektni Zadatak odnosno Terms of Reference (ToR):

1. Trenutna situacija u sektoru	7. Generalno o projektu: <ul style="list-style-type: none"> • Opis • Područje /geografsko • Ciljne grupe
2. Prethodna implementirani projekti iz EU & ostali donatori	8. Aktivnosti
3. Cilj projekta	9. Upravljanje projektima <ul style="list-style-type: none"> • Odgovorno tijelo • Upravljanje strukturom • Prostorije i oprema
4. Svrha projekta, Rezultati za Konsultanta	10. Lokacija
5. Pretpostavke za implementiranje projekta	11. Početak projekta i trajanje
6. Rizici	12. Eksperti: <ul style="list-style-type: none"> • Ključni profil • Ostali profili

Plan rada:

1. DAN • četvrtak , 14. april, 2010.

DOLAZAK U zgradu zajedničkih Institucija I REGISTRACIJA

10:00 Dobrodošlica
Ciljevi
Predstavljanje

SESIJA 1:

10:15 - 11:30 **Snimanje trenutne situacije u sektoru mladih i SWOT analiza Komisije**

11:30 – 11:45 Pauza

11:45 – 12:30 Određivanje ciljeva –svrha, rezultati za Konsultanta

12:30 – 13:30 RUČAK

SESIJA 2: **Razvijanje interventne logike za Konsultanta**

13.30-16:00 Aktivnosti

16:00 Zatvaranje prvog dana

2. DAN • petak 15. april , 2010.

SESIJA 3: **Definisanje profila konsultanta**

9.30 - 11.00 Definisanje Lokacije, Ureda, Opreme

11.00 -11.15 PAUZA

11.15 -13.00 Određivanje profila konsultanata – ključnih eksperata

13.00 - 13.30 Koraci za dalje – dogovori za slijedeću radionicu / ZATVARANJE radionice

TOK RADIONICE

DAN 1.

Radionica 1. – Analiza trenutnog stanja u omladinskom sektoru

Svi prisutni su se podijelili u tri radne grupe, na način da predstavnici iz oba sektora budu u jednoj grupi.

Svaka grupa je imala iste zadatke ali je rađeno tako da grupe rade na tri različita zadatka a kasnije se . zadatka i to:

- **GRUPA 1- Mapiranje pravne regulative u vezi sa pitanjem Omladine**
- **GRUPA 2 – Definisanje podataka koji se trebaju prikupljati za sistem MiE**
- **GRUPA 3- SWOT analiza Komisije**

Učesnici su svoja moguća rješenja zapisali na velike papire (flipchart-e). Kada su iscrpili sve ideje, zamijenili su se (krećući se u smjeru kazaljke na satu) i imali priliku da dopune rad prethodne grupe po nekom od tri postavljena zadatka. Svaki učesnik je imao priliku da da svoj lični doprinos proizvedenim „outputima“ ove vježbe.

Postojeći pravni okvir koji tretira pitanje omladine:	DA	NIVO	NE- zašto?
Zakon o omladinskom organizovanju	x	RS	
Omladinska politika	x	RS	
Zakon o Mladima (2010)	x	FBiH	
Lokalna omladinska politika (usklađenost sa Entitetskim zakonom)	x	RS	
Strategija za Mlade		BIH	U toku – nešto se dešava
Zakon za Mlade Strategija za mlade		BiH	X- Ne postoji „politička volja“, nije uvršteno u akcijske planove vlade BD
Zakon o sportu BH		BiH	
Zakon o Visokom obrazovanju; Zakoni koji regulišu oblast obrazovanja		BH	
Zakon o zdravstvenoj zaštiti		BČ, RS, FBiH	
Zakon o socijalnoj zaštiti			
Strategija za borbu protiv maloljetničke delikvencije			
EU Konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda			

2. DEFINISATI PODATKE KOJE TREBA PRIKUPITI U BAZI PODATAKA ZA MONITORING SISTEM

Vrsta	Prikuplja se (da/ne)	Na kojem nivou	Na koji način
Spol	DA, sporadično	lokalni	
Broj mladih			
Zaposlenost		BiH, RS, FBiH	Agencije za statistiku Agencija za rad i zapošljavanje
Organizacije koje se bave mladim	NE, DA →	RS (OSRS)	Ministarstva obrazovanja Min. unutrašnjih poslova
Aktuelni/trenutni projekti koji se bave pitanjima mladih			
Institucije koje se bave pitanjima mladih	Ne prikuplja se, Ne postoji uvezana baza	Svi nivoi vlasti	
Socijalni status mladih (roditeljska skrb)			
Koja su to društveno osvještana preduzeća			
Zdravstvena zaštita		FBiH, RS	Ministarstvo zdravstva Zavodi zdravstvene zaštite
Kultura, sport, slobodno vrijeme		Kanton, općina, mjesna zajednica	
Kretanja u privredi			
Migracije stanovništva			
Zdravstvene navike			

3. SWOT analiza Komisije za Mlade

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Jedini u regiji formirani kao kombinacija vadin-nevlatin sektor • Obrazovan i mlad kadar • Svoj budžet u okviru MCP • Sekretarijat za podršku radu komisiji • Komisija funkcioniše u organiziranom ministarstvu • Odlukom VM formirani • Pokrivenost cijele BH 	<ul style="list-style-type: none"> • Komisijski način rada • Slabe ovlasti Komisije-samo koordinirajuća uloga • Vještine pisanja projekata (projektni ciklus) • Strateško promišljanje • Imidž „loši momci“ , naslijeđen od ranije • Vidljivost na terenu nedovoljna • Nemamo validnu bazu podataka u vezi pitanja mladih • „Slab“ intezitet dijaloga sa omladinskim OCD u BH • Nedovoljna vidljivost „rezultata“rada komisije
Mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja sa domaćim i inostranim institucijama koje se bave pitanjima mladih • Mogućnost i zainteresiranost domaćih lokalnih struktura • Raznolike mogućnosti interevencije , obzirom da je u ovom sektoru malo urađeno • Pristup EU fondovima za pitanje mladih • Otvorena mogućnost/perspektiva rasta Komisije u sektor u okviru MCP ili kao krovno tijelo mladih BH (npr. kao Mreža mladih HR/sektor/agencija) • Učešće u razvoju državne strategije za mlade 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje krovne omladinske organizacije na nivou FBiH • Nepostojanje državnog ministarstva ili agencije za mlade • Duga protokolarna procedura ministarstava-VM • u BH nepostoji legislativa za mlade na svim nivoima

DAN 1.

Radionica 2. – Definisane ciljeva, rezultata i aktivnosti

Opšti cilj	Doprinos boljem položaju mladih u BiH (standarda i kvaliteta života)			
Svrha projekta	Stvoreni uslovi za učinkovit dijalog i funkcionalnu koordinaciju i „ključnih aktera“ po pitanju mladih u BiH			
Rezultati	Ojačani kapaciteti korisnika (KzaM) projekta sa aspekta efikasnog i efektivnog izvršavanja mandata	Napravljena/preporučena platforma za monitoring i evaluaciju i prikupljanje statističkih podataka u vezi pitanja mladih	Osmišljene(i) strukture/modeli neophodni za povlačenje sredstava iz Programa Zajednice za mlade	Urađene preporuke za buduće aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> • Serija treninga o EU integracijama iz oblasti mladi- za OCD za mlade • Održati treninge za članove K zaM (PCM, policy cicle, MiE, pravna pitanja) • Edukacija službenika za rad u omladinskom sektoru • Trening za članove KzaM iz oblasti javnog nastupa • Izrada komunikacione strategije za KzaM • Studijska posjeta krovnoj organizaciji za mlade u 	<ul style="list-style-type: none"> • Uraditi pregled zakonske regulative na svim nivoima (za pitanja mladih) • Definisati elemente koje baza podataka treba sadržati • Definisati sistem kontinuiranog punjenja podataka • Odrediti centralnu tačku baze podataka • Definisati koncept monitoring sistema • Pilotirati soft komponentu monitoringa 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizirati postojeće strukture • Analizirati modele u EU i u okruženju • Pripremiti najmanje tri modela sa za i protiv argumentima 	<ul style="list-style-type: none"> • Uraditi plan za tri godine uzimajući u obzir BiH strategiju za mlade <p>(može se posmatrati iz aspekta plan rada KzaM, plan rada strukture, plan rada u samom sektoru vis-a-vis mogućih budućih programa i projekata)</p>

Aktivnosti	<p>HR, SLO, ili SRB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konferencija o radu institucija na lokalnom nivou po pitanju mladih – fokus na referente • Sajam ideja OCD za mlade • Organizovanje info dana za programe za mlade • Asistiranje u iniciranju kreiranja omladinskog vijeća FbiH • Iniciranje definisanja KzaM kao posebnog sektora u okviru MCP (potreban okvirni zakon) • Kampanja za vizibilitet KzaM • Studijska posjeta ministarstvima i agencijama za mlade <p><i>Napomena:</i> aktivnosti se dijele na klastere: obuke, razmjene najboljih praksi i posebni „eventi“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti priručnik za bazu podataka i monitoring sistem • Promovisati na lokalnom nivou najbolju praksu vezanu za „višesektorski“ pristup i tretiranja pitanja mladih (npr. dvije opštine) 		
Pretpostavke	Postoji interes OCD omladinskog sektora za učešće u obukama i primjeni naučenog		<ul style="list-style-type: none"> ○ Vijeće Ministara podržava aktivnost u vezi uspostave MiE sistema ○ Postojeći podaci i mogu se koristiti 	

DAN 2

Radionica 3. - Određivanje profila Konsultanta

KORISNICI PROJEKTA:

- Komisija CCYI / KKPM
- Ministarstvo CP
- Entitetska ministarstva i Distrikt Brčko nadležna za pitanja mladih
- Referenti / službenici za mlade na lokalnom nivou
- Organizacije Civilnog Društva (OCD) – koje se bave pitanjima mladih (Youth issues)

RIZICI:

- Pitanje mladih nije društveno pitanje
- Ne postojanje i ne prihvatanje nadležnosti struktura
- Ministarstva koja bi trebala biti nadležna nemaju kapaciteta

Definisani rizici svakako nisu konačna lista rizika. Moguće je dodati još realnijih rizika u sam dokument TORa.

Lokacija: BiH, Sarajevo

Tijelo za upravljanje projektom : **Formirati Steering Committee za projekat**

Način izvještavanja : **Izvještaji za Komisiju** (mjesečno ili kvartalno)

Ured: **Ured za konsultante** će obezbijediti Ministarstvo civilnih poslova.

Profil eksperata :

Potrebni profili eksperta u projektu su slijedeći:

- Analitičar za javne politike
- Organizaciono /institucionalno jačanje-Capacity building ekspert
- Monitoring & evaluacija specijalista
- Sistem developer
- Ekspert za Međunarodnu saradnju?
- IT expert
- Specijalista PR-komunikacije

- Ekspert za programe zajednice

Lista profila eksperata nije konačna , ali je ovo ekspertiza koja će zasigurno biti potrebna projektu. Na slijedećoj radionici , kada budemo imali draft TOR dokumenta, odredit ćemo koji profil će biti Tim-lider i koji profil je potreban za drugog Key expert 2. Oba eksperta će biti Kategorije II- što znači više od deset godina iskustva u relevantnoj oblasti . Ostali eksperti će biti dio „ekspertskog pool-a,, i bit će angažirani na manji broj dana . Koristeći se veoma grubom finansijskom projekcijom broj mogućih raspoloživih dana (man-days) bi bio slijedeći:

Troškovi eksperata:

504.783,00 € (okvirni budžet projekta)

-125.000,00 € (troškovi za aktivnosti: obuke, PR kampanje, studijsko putovanje...)

379.000,00 € (okvirni fee za eksperte)

Key experts + kratkoročni eksperti ~ 445 man days (okvirni broj dana)

Team leader + Key ekspert 2 → 20 mjeseci (okvirno vrijeme trajanja projekta TA)

ODSTUPANJA OD PLANA RADA

Odstupanja od plana rada nije bilo. Grupa je radila vrlo aktivno i učinkovito oba dana. Drugi dan se radionici pridružio **konsultant GTZ** koji radi na pitanjima mladih . Sve teme su pokrivena i proizvedeni očekivani inputi za prvi nacrt TORa.

NASTAVAK rada:

- Druga radionica će se održati u Banja Luci u toku prve sedmice maja,
- **Prijedlog: 4-5 maj 2010- Treba biti potvrđeno nakon koordinacije sa ostalim članovima Komisije.**
- Mora se obezbijediti učešće svih, a posebno učešće dva člana koji nisu prisustvovali ovoj radionici u Sarajevu.
- Na završnoj radionici će se “detaljnije iskristalisati ” pripremljeni nacrt Projektnog zadatka(TOR)
- Na završnu verziju dokumenta mora se imati konsenzus svih članova , kako bi dokument imao svoju legitimnost.
- Nepohodno je da se na kraju druge radionice potpiše **Pismo podrške-saglasnosti** za dogovorene i usaglašene inpute- dokument TORa.
- Logistiku će pripremiti Komisija
- Dnevni red i proces su dio obaveze facilitatora.

PRILOG 1:

LISTA UČESNIKA :

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine
Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине
Ministry of Civil Affairs of Bosnia and Herzegovina

Komisija/Povjerenstvo za koordinaciju
PITANJA MLADIH u Bosni i Hercegovini
Комисија за координацију
ПИТАЊА МЛАДИХ у Босни и Херцеговини
Commission for the Coordination of
YOUTH ISSUES in Bosnia and Herzegovina

Komisija za koordinaciju pitanja mladih u BiH
Spisak učesnika dvodnevne radionice za izradu TOR-a
(15 i 16.4.2010 god)

r/b	ime i prezime	Institucija/org.	kont.tel.	e-mail
1	Katarina Vučković	PROVI BISTO	065 88 00 72	katarina.vucovic@hotmail.com
2	Hasić Senad	Asocijacija studenata Bos. Krajine	061/772-775	senad.vakonda@yahoo.com
3	Vukobratović	MCP	061/162-024	svukobratovic@net.ba
4	ASIM KRAJKOVIĆ	MCP	061/261-022	ASIM.KRAJKOVIC@net.ba
5	NIKOLA MIKOLIĆ	MCP	061 377 107	mirjana.mikolic@mcp.gov.ba
6	ALMA BRANKOVIĆ	Ministarstvo kulture i sporta FBiH	061-336-774	brankovic.alma@yahoo.com
7	Mladen Čančarević	Opladinski savjet Republike Srpske	065-740-923	mladen.cancarevic@yahoo.com
8	BALVAČ EMIL	Ombudsman klub pod ISTIM konceptom	061/170-611	emil.balavac@gmail.com
9	PANDUROVIĆ VLADIMIR	Delegacija EU	033/254 765	vladimir.panduravic@ec.europa.eu
10	ČEHO ADMIR	MCP	061/606-173	admirccho@hotmail.com
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Sarajevo, Vilsonovo 10 / Сарајево, Вилсоново 10
tel/fax: +387 33 / 655 - 339 / тел/факс: +387 33 / 655 - 339
info@mladi.gov.ba, www.mladi.gov.ba